

# MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 189-490, 389-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. december 19.

bb 1. színes dokumentumfilm a 75 éves magyar vagon- és gépgyárról

vid-fm szb la

1971. december 19.

a mafilm 8-as stúdiója elkészítette azt a mintegy huszperces színes dokumentumfilmet, amely a 75 éves győri magyar vagon- és gépgyárat mutatja be. a filmet desser józsef rendezte, hoffmann vladimir fényképezte. forgatókönyvét puskás csaba írta. a gyáróriásról készült film bemutatja a korszerű gyáregységeket, azokat a gyártósorokat, ahol a kamionok és az ikarus-buszok futóművei készülnek tízezres szériákban. a képsorok bemutatják a világszínvonalat képviselő győri motorgyárat, ahol a man-l1-cenc alapján a 150-250 lóerős diesel-motorok kerülnek le a futószalagokról. láthatók azok az új, korszerű gyáregységek is, amelyek már a nagymultu üzem jövőjét biztosítják. a filmet először az mvg december 30-án a győri rába művelődési központban megrendezésre kerülő jubileumi ünnepségen mutatják be. /mti/

bb 2. ifjúsági barátság klub salgótarjánban

vid -fm szb la

1971. december 19.

a fiatalok kívánságára barátság klubot alapított a kisz és a hazafias népfront salgótarjáni városi bizottsága. a klub, - amelynek a helyi józsef attila művelődési központ nyújt otthont, - a népek barátságának ápolását tűzte ki céljává, egyben kielégíti az ifjúságnak a testvéri szocialista és haladó országok élete, kulturája iránti érdeklődését.

/folyt.köv./

9.40/szb

Tó 1400

bb 2. /ifjúsági... 1. folyt./-szb

a klub havonkénti összejöveteleit mindig egy-egy testvéri ország jelentős nemzeti ünnepével kapcsolják össze, s a klub-est-re meghívják az illető ország képviselőit. a salgótarjáni fiatalok barátság-klubja 1972. januárjában tartja első összejövetelét. /mt1/

--

bb 3. kapós, de kevés a csákvári fazekasmunka

vid-fm szb la

1971. december 19.

a dunántúli legnagyobb fazekasfalujában, csákváron, a helyi építőipari ktsz fazekas-részleget alapított a „gölcsmester-ség,„ hagyományainak folytatására. a nyolc dolgozóból álló részleg évközben is alig győzi a megrendeléseket teljesíteni, de az ünnepek előtt szinte megállás nélkül dolgoznak a korongok, hogy legalább a megrendelések egy részét tudják teljesíteni. kapós ajándéktárgy lett a csákvári zöldmázás boroskészlet, a népművészet hagyományait őrző kancsók, tálak, köcsögök. a karácsonyi ajándékvásár idejére 400-500 egyedileg megmunkált, izlázses dísz tárgyat szállított a hermes szövetkezet boltjaiba a fazekasrészleg. az áru igen kelendő volt: szinte két-három nap alatt elfogyott. a csákvári fazekasmunkák népszerűségére jellemző, hogy a helyi áfész-boltba, ahová rendszeresen szállít árut a fazekasrészleg, - az ország legtávolabbi tájairól is érkeztek a csákvári zöldmázás „cserepek,„ iránt érdeklődő vásárlók. /mt1/

--

bb 4. mult századbeli tüzelős ól ároktón

vid-fm szb la

1971. december 19.

borsod megye déli, már alföldi jellegű vidékén, a tiszamentiének falvait az ugynevezett két beltelkes település jellemezte. az egyik telken kizárólag a lakóházak, míg a másikon csak a gazdasági épületek, köztük az ólak épültek. ez az ősi települési forma az állattartó gazdálkodással függött össze. /folyt.köv./

9.45/szb

-2-

Tó 14<sup>00</sup>

bb 4. /mult századbeli... 1. folyt./-szb

bomlása már a század elején megkezdődött, s különösen az utóbbi évtizedben a falusi lakosság életmódjának változásával, a beltel-keken az új családi házak építésével gyakorlatilag be is fejeződött. a miskolci herman ottó múzeum kutatói azonban ároktón köz-ségben, a deák ferenc-utca 42. szám alatt egy, még a régi életformát teljesen megőrző két beltelkes, tüzelőólas telket talál-tak. a beltelkeknek számító területen álló vályogból készült nád-tetejű tüzelőólas ismét álló a rajta levő évszáz szerint az 1800-as évek végén épült. a tizennyolc méter hosszú építménybe két ajtó vezet, benne a két oldalt elhelyezett jásszal mellett mintegy har-minc szarvasmarhát tudtak bekötni. az ajtók előtt szélvédőként két oldalt ugynevezett „gátort,„ is emeltek. bent az ólban pedig látszik még az a hely, ahol az állat mellett „tanyázó,„ férfiak az őszi és téli napokon tüzeltek. a család férfi tagjai ugyanis csak ünnepnapokon jártak be a „házba,„ amely egyébként az asz-szonyok és gyermekek lakóhelye volt, - többi idejüket az ólban az állatok gondozásával töltötték.

a muzeológusok megállapítása szerint a hajdani tüzelőól az ősi alföldi lakóház típus egyik napjainkig fennmaradt változata. megóvására és népi műemlékké nyilvánítására javaslatot tettek. /mt1/

--

bb. 5. moszkvába utazott az mhsz főtitkára

k vt tm/1l ká

1971. december 19.

kiss lajos vezérőrnagy, a magyar honvédelmi szövetség fő-titkára vasárnap moszkvába utazott ahol résztvesz a szövetség szovjet testvérszervezete a doszaaf soron következő kongresszu-sán. /mt1/

--

bb. 6. áramzavarokat okozott a köd angyalföldön és budán lassult a közlekedés - ferihegy nem fogadott gépeket

1 vt/tm/1l ká

a fővárosra telepedett sűrű köd már szombat este kisebb za-varokat idézett elő az áramszolgáltatásban. az 1. és a 13. kerü-letben fordultak elő rövidebb zárlatok. az országos teherelosz-tótól kapott tájékoztatás szerint ennek ellenére a fogyasztók el-látását biztosították.

/folyt.köv./

13.10/1l

- 3 -

Tó 14<sup>05</sup>

bb. 6./ áramzavarokat ... folyt./ 11

az erős köd miatt a vonatok, a villamosok autóbuszok, trolibuszok forgalma valamelyest lassult. a vasuti közlekedésben szombatról vasárnapra virradó éjjel és vasárnap 10-15 perces késések voltak. a bkv ügyeletén elmondották, hogy alaposan felkészültek az aranyvasárnapi várhatóan nagy forgalomra: több mint 100 autóbusszal állítottak be többet a szokásosnál és a villamosok számát is növelték. a déli órákig azonban viszonylag kevés utast szállítottak. az autóbuszokon a villamosokon, a trolibuszokon csupán 70-80 százalékos volt a kocsipark kihasználtsága.

déli közlés szerint a ferihegyi repülőtér a nagy köd miatt nem tudott gépeket fogadni./mti/

--

bb.8. fotokiállítás szegeden

vid/.ká/a/

1971.december 19.

a szegedi fotoklub ,, kör 68,, elnevezésű alkotócsoportjának kiállítását vasárnap nyitották meg a szegedi múzeum kupolacsarnokában, a hat szegedi fotós most negyedik alkalommal mutatkozott be a közönségnek. kiállított hatvanhat képüket az idei felvételek legjobbjaiból válogatták. a csoport legfiatalabb tagja a főiskolás dobosy lászló, a legidősebb a hatvannyolc éves dr.lajos sándor./mti/

--

bb.7. egy évszázad pikturája-kiállítás szegeden

vid/ká/a

1971.december 19.

vasárnap a szegedi móra ferenc múzeum képtárában dr.völgyesi jános műgyűjtő és felesége kiállította a birtokukban lévő képzőművészeti alkotások egy részét. harmincnegyzet szegedi születésű, szegeden élt, illetve élő művész hetven olaj és tempera festménye került a nyilvánosság elé. egy évszázad szegedi pikturájának alakulása, változása követhető nyomon a tárlaton, amelyen dinnyés ferenc, endre béla, heller ödön, károlyi lajos, nyilasy sándor és sok más kiváló művész festményei láthatók.

dr.völgyesi jánost és feleségét a szülőváros iránti szeretet és a képzőművészet iránti érdeklődés indította arra, hogy szegedi művészek alkotásait összegyűjtsék. többévtizedes tevékenységük sok olyan, korábban ismeretlen adót felkutatásával párosult, amely hozzájárult a szegedi piktúra történetének jobb megismeréséhez./mti/

13.15/a

--  
- 4 -

Tó 16<sup>05</sup>

bb.9. sok balesetet okozott a köd

1/vt/tm/a/ká

1971. december 19.

vasárnap hajnalban budapesten az erzsébet hidon egy taxi megcsuszott, nekiütközött a korlátnak, kigyulladt és elégett. vezetőjét, a 27 éves gregics ágostont, a mentők súlyos égési sérülésekkel szállították kórházba.

a bécsi ut és a vörösvári ut torkolatánál sály istván 20 éves gépkocsivezető, budapesti lakos a volán egyik tehergép kocsijával elütötte kelemen györgyné 41 éves betanított munkás, ürömi lakost, aki a helyszínen meghalt. a balesetet a gépkocsivezető figyelmetlensége, valamint a megengedettnél nagyobb sebesség okozta. sály istvánt a rendőrség őrizetbe vette.

kiskörös és kaskantyú között torgyik pál 19 éves zenész, kiskörösi lakos motorkerékpárjával egy utmenti fának ütközött és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a halálos balesetet gyorsrajtás és torgyik ittassága okozta.

mezőnyárad külterületén hóggye sándor 65 éves nyugdíjas, mezőturi lakos személygépkocsival elütötte az ut közepén haladó karkus andrás 52 éves kubikust, tardi lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a balesetet az idézte elő, hogy hóggye a sűrű ködben figyelmetlenül vezetett, a gyalogos pedig szabálytalanul közlekedett.

vác belterületén hidasi istván 43 éves festő, váci lakos motorkerékpárral nekiütközött egy tehergépkocsinak, és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. utasa nyíregyházi andrás 31 éves festő, ugyancsak váci lakos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a baleset oka, hogy hidasi ittasan, nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

a maglód-nyaralói máv állomáson a budapest felé tartó személyvonat elütötte az ittasan, figyelmetlenül a vágányok között közlekedő miklós györgy 69 éves nyugdíjas, maglód lakost, aki a helyszínen meghalt./mti/

--

13.20/a

- 5 -

Tó 16<sup>05</sup>

bb. 10. kisz-esek karácsonyi ajándéka

vid/ká/rj

1971. december 19.

a gencsapáti gyermekotthonba látogattak vasárnap a vas megyei tanácsai építőipari vállalat kisz szervezetének képviselői. három éve patronálja a vállalati alapszervezet az otthon egy osztályát. minden hónapban felkeresik védenceiket. most karácsonyi ajándékokat vittek. a fűtésszerelő és asztalosipari tanulók könyvespolcot készítettek, s mesekönyveket vásároltak. /mti/

..-

bb. 11. akvarell kiállítás hajduszoboszlón

vid/ká/rj

1971. december 19.

vasárnap délelőtt dr. tóth ervin művészettörténész nyitotta meg hajduszoboszlón a városi művelődési házban az új magyar akvarellművészet kiemelkedő alkotásaiból rendezett kiállítást. a 37 kiállító között több munkácsy-dijas művész szerepel. /mti/

..-

bb. 12. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti 1971. december 19-én vasárnap 12 órakor:

európa középső és déli részein a lassu leszálló légmozgások hatására továbbra is csendes, párás, sokfelé ködös, a ködszítélásoktól eltekintve száraz az idő. a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton a köddel borított területeken az évszaknak megfelelően alakult, európa többi részein azonban 2-8 fokkal magasabb volt a legutóbbi évek átlagánál. vasárnap reggel a változékonyabb, csapadékosabb időjárást okozó frontok a brit szigeteken, finnországon és a szovjetunió európai területének északi felén helyezkedtek el. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárása még párás, ködös marad. hazánkban szombaton a dunántul nagy részén és egy-két magasabb fekvésű helyén 3-7 órán át sütött a nap. az ország többi részén borult, ködös idő volt. többfelé ködszítélást néhány helyen ónoszítélást zuzmaraképződést észleltek. a hőmérséklet a napos dunántuli megyékben 5-10, máshol minusz 1, plusz 5 fokig emelkedett.

/folyt.köv./

14.00 j

- 6 -

Tóth<sup>35</sup>

bb. 12. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

vasárnap hajnalra általában 0, minusz 7, a tiszántul nagy részén csak 0, plusz 3 fokig hűlt le a levegő. vasárnap délelőtt folytatódott a sokfelé ködös idő, helyenként ködszítélással, ónoszítélással, zuzmaraképződéssel.

a hőmérséklet 11 órakor a keleti, délkeleti országrészben plusz 1, -plusz 3, máshol minusz 1-minusz 4 fok között váltakozott. a napos kékestetőn plusz 2 fokot mértek.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 1,3 fok volt, 0,7 fokkal magasabb, mint a százéves átlag. vasárnap 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 1 fok a tengerszintre átszámított légnyomás 774 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás hétfő estig:

sokfelé párás, ködös idő, helyenként ködszítélással, ónoszítélással, zuzmaraképződéssel.

hétfőn napközben kevesebb helyen köd. gyenge, hétfőn kissé megélénkülő déli, délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0- minusz 5, a legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn a tartósan ködös helyeken 0 fok körül, máshol 5 fok közelében.

a duna vízállása budapestnél 175 cm.

/mti/

..-

bb. 13. vasárnapi szénszállítások

vid/ká/rj

1971. december 19.

az év utolsó előtti vasárnapján 200 vasuti teherkocsi kihasználatlanul maradt nyugat- és közép-dunántulon. ez azt bizonyítja, hogy még most, az ünnepek előtti csúcsforgalom idején is egyenlőtlenek a fuvaroztató vállalatok szállításai. a máv hét közben képtelen kielégíteni az igényeket, vasárnap pedig nem veszik igénybe a rendelkezésre bocsátott vagonokat. kivételül képeznek a szénbányák. várpalotán, dudaron és ajkán 180 vagonot töltöttek meg szénrel, hogy a tüzip telepek az ünnepek előtt felfrissíthessék készleteiket. zalából 12 vagon olaj indult utnak. nagy volt az építőanyag és a műtrágya forgalom is. papkeszin és péten csaknem egész nap rakodtak. zalahalápról és uzsa-bányáról kőszállítmányokat, zalaegerszegről bitument továbbított a vasut. /mti/

..-

14.08 rj

- 7 -

Tóth<sup>35</sup>

ibb 14. ifju határőrök eskütétele

vid-ká szb ká

1971. december 19.

vasárnap kőszegen, szombathelyen és körmenden ünnepélyes keretek között tették le a katonai esküjüket az ifju határőrök. kőszegen a hagyományoknak megfelelően a jurisich vár tövében, az ifjuságterén zajlott le az ünnepség, amelyen mintegy 4000 szülő, hozzátartozó és érdeklődő kőszegi lakos vett részt. az egység paracsnoka, a felsőbb előljárók és kőszeg város képviselője köszöntötték az ünnepeltet. szombathelyen a március 15. téren hasonló ünnepség zajlott le.

körmenden a nagyközség főterén tették le esküjüket az újoncok. az ünnepségen megjelent dr. gonda györgy, a vas megyei tanács elnöke. /mti/

--

bb 15. elindult budapestre a parlamenti óriásfenyő

vid szb ká

1971. december 19.

a napokban vágta ki és szállították el a hatvanéves óriásfenyőt a zempléni hegységben levő háromhuta-erdészetből olaszliszkára, ahonnan a fa vasárnap folytatja útját budapestre. a parlamentben, az úttörők karácsonyán felállítandó, megközelítőleg husz méteres lucfenyőt a 22.-es számú volán vállalat józsef attila szocialista brigádja szállítja a több mint kétszáz kilométeres úton. a csaknem harminc centiméter törzsvastagságú fenyő ágait felkötözték, tejet pedig dróthálóba fogták, hogy sérülés nélkül érkezzen rendeltetési helyére. /mti/

--

bb 16. körvadászatok borsodban

vid szb ká

1971. december 19.

borsod megye apróvadász területein a tavaszi kedvezőtlen időjárás miatt sok kis nyul pusztult el, így az állomány jelentősen megcsappant. ezért a vadásztársaságok önként vállalták, hogy korlátozzák a kilövést: csak két vasárnap engedélyezték a nyulvadászatot. ezzel a második alkalommal most vasárnap éltek a borsodi nimródok. több mint husz vadásztársaság területén, többek között a tiszamentén és mezőcsát környékén, a dél-borsodi, valamint a cseháti részeken tartottak körvadászatokat. a vadászok „kimélték”, a pusztákat, s így alig ezer tapsifülés került puszkavégre, de a zsákmánnyal így is elégedettek voltak. /mti/

--

15.00/szb :  
Tó1520

-8-

bb 17. jellinek rozália pedagógus-festőművész kiállítása  
orosházán

vid szb ká

1971. december 19.

jellinek rozália, pedagógus-festőművész munkáiból nyílt kiállítás vasárnap délelőtt az orosházi muzeumban. a kiállításon a művész 25 akvarelljét láthatják az orosházi művészetkedvelők. /mti/

--

bb 18. művésztanárok hangversenye

i vt/tm szb ká

1971. december 19.

vasárnap délután rendezték meg a bartók béla zeneművészeti szakközépiskola művésztanárainak hagyományos hangversenyét. a zeneakadémia nagytermét ezúttal szülők, pedagógus kollégák, diákok töltötték meg. a művésztanárok mozart, veracini, chopin, delibes, dohnányi, ravel, debussy, sanjtsažns és ligeti györgy műveiből adtak elő.

a hangverseny bevételét szakszervezeti célokra, az iskola pedagógiai munkájának elősegítésére fordítják. /mti/

--

bb 19. hat-hétszáz méteres ködfüggöny az ország fölött - ferihegyen megbénult a forgalom, vasárnap csak egy gépet indítottak, illetve fogadtak

i vt/tm szb ká

1971. december 19.

vasárnap nemcsak a fővárost borította 600-700 méter vastagságú ködfüggöny, a sűrű köd kiterjedt az ország csaknem egész területére. csupán a bükk és a mátra vidéke mentesült a ködtől.

/folyt.köv./

18.15/szb

Tó1845

-9-

bb 19. /hat-hétszáz... 1. folyt./-szb

a meteorológiai előrejelzés szerint budapesten a vasárnapról hétfőre virradó éjszaka, de valószínűleg még hétfőn délután sem változik lényegesen a köd-helyzet. várható, hogy hétfőn a ködös zóna áttérrelődik keletre, nyugatról ugyanis egy olyan ciklon közeleg, amelynek a frontjai jelenleg a brit-szigetek és franciaország fölött helyezkednek el. napközben már nyugaton feltételezhetően kevesebb lesz a köd. Vjavulás akkor következik majd be, ha a szél megélnkül és északnyugatra fordul.

ferihegy vasárnapi forgalmát szinte teljesen megbénította a szokatlanul vastag ködtakaró. ebből adódott, hogy a légi-kötőben mindössze egyetlen gépet tudtak napközben fogadni, amely zürichből madrid és bázeli érintésével érkezett a magyar fővárosba ugyancsak egy gép startolt ferihegyről ezen a napon, amszterdami uticéllal.

a vasuti, az autóbusz, illetve a villamos-, trolibusz közlekedésben nem volt fennakadás, csupán lassult a forgalom, mivel a járművek vezetői fokozott figyelemmel, óvatosan közlekedtek. /mti/

..

bb 20. rekord-forgalom a budapesti centrum áruházakban - több mint 130 000 vásárló az aranyvasárnapon

i vt/tm szb ká

1971. december 19.

az idei aranyvasárnapon rekord-forgalmat bonyolítottak le a budapesti centrum áruházak. az elmúlt évi 15.5 millió helyett ezúttal 17.5 millió forintot forgalmaztak. a vevők száma meghaladta a 130 000-et. csupán a corvinban 95 millió forintos készlettel várták a vásárlókat. a legkeresettebb cikkek az asztali rádiók, táskarádiók, különféle villanyborotvák, állólámpák, kenyérpíritók, hőszabályozós vasalók, a különböző hőálló üvegedények, az olaszországból importált pohárgarnitúrák voltak. az említett cikkek kivül igen sokan vásároltak sálát, kesztyűt, nyakkendőt, zsebkendő-garnitúrákat, férfiingeket, női steppelt nylon-köntöst, stb. nagy sikerük volt az 500 forintos gyermek íróasztaloknak. igen sok vevő fordult meg az illatszert osztályokon is. a játékosztályok pénztárainál pillanatnyi megállás sem volt.

/folyt.köv./

16.19.45

-10-

bb 20. /rekord-forgalom... 1. folyt./-szb

a divatáru kiskereskedelmi vállalatához tartozó aranypók üzletekben az ezüst vásánaphoz képest körülbelül 20 százalékkal, azaz egymillió forinttal volt nagyobb a forgalom. a férfi és női fehérnemű egyaránt kelendőnek bizonyult, csakugy, mint a szintetikus kötöttáru, amelyekből bő választék állt a vevők rendelkezésére.

a csepeli áruházban különösen sokan vásároltak pullovereket, sálakat, de nagy érdeklődés mutatkozott a különböző műszaki cikkek iránt is: sok magnó, televízió, rádió talált gazdára.

a divatcsarnokban a múlt évi aranyvasárnaphoz viszonyítva mintegy 15 százalékos volt a forgalomnövekedés. itt különösen a tartós fogyasztási cikkek voltak kelendők. az egésznapos forgalom megközelítette a kétmillió forintot.

vidéken is vásárlási rekordok születtek az aranyvasárnapon. vas megyében csaknem százezren keresték fel a boltokat és áruházakat. a szombathelyi, sárvári, kőszegi és celledömölki ruházati, valamint vegyesipar-cikk-üzletekben az árukészlet értéke hét millió forinttal nagyobb volt mint tavaly ilyenkor. a szombathelyi centrum áruházban különösen a leszállított áron forgalomba hozott női műbőr-csizmák, női kabátok és férfiingek, továbbá a fehérneműk, órák, kötött holmik voltak keresettek. ebben az áruházban 700 000 forint értékű árut vásároltak, 100 000 forinttal többet, mint 1970. aranyvasárnapján.

kaposvárott az aranyvasárnapon nyitva tartó üzletek -nem végleges adatok szerint - csaknem kétmillió forintos forgalmat bonyolítottak le. a balaton-part legkedveltebb bevásárló központjában, a siófoki „sió”, áruházban különösen gazdag választék állt a vevők rendelkezésére. itt is rekordot értek el: a múlt évi 300 000 forinttal szemben ezúttal csaknem félmillió forintot hagytak a vásárlók a pénztárakban.

a győri centrum áruház bevétele elérte a 850 000 forintot, ami csaknem 150 000 forinttal haladta meg a tavalyi aranyvasárnapi forgalmat. a város új áfész-áruházában, a kisduna áruházban mintegy 400 000 forint értékű ajándék talált gazdára. hiánycikk csupán a divatos női csizma és az orion gyártmányu televízió-készülék volt a győri üzletekben.

/folyt.köv./

76.19.50

-11-